

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱ کرج

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نام و نام خانوادگی:		آزمون درس: زبان و ادبیات فارسی		نمره به عدد:
نام دبیر: خانی - سبزی علی پور - فیضی		تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۳/۵		نمره به حروف:
کلاس: کلیه دهم		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه		تعداد صفحات: ۳
ردیف	صفحه: ۱	بارم		
۱	با توجه به جملات، معنی کلماتی را که زیر آنها خط کشیده شده، بنویسید. الف/ زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور ب/ کشانی بدو گفت: با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح ج/ مگر در ریاضی که <u>کمیتش</u> لنگ بود. د/ انشای <u>ارتجالی</u> خسرو را عرض می کردم.	۱		
۲	متن زیر را بخوانید و نادرستی های املايي را بیايید و تصحيح کنید. یکی از خروسان ضربتی سخت بر دیده حریف نواخت. به سدمتی که «جهان تیره شد پیش آن نامدار.» خروس قالب حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان. حریف مخزول و نالان استرهام می کرد، رحم نیآورد و آن چنان او را می کوفت که «پولاد کوبند آهنگران».	۱		
۳	نهاد، مفعول و متمم را در بیت زیر بیايید. روزک چندی سخن کوتاه کرد مرد بقال از ندامت آه کرد	۰/۷۵		
۴	نقش ضمیر(ش) در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟ الف/ نگه کرد و سهراب و آمدش ننگ ب/ کمان را به زه کرد و بگشاد بر ج/ سزد گر بداری سرش در کنار د/ هرآنکه جانب اهل وفا نگه دارد برآشفت و تیز اندر آمد به جنگ نبد مرغ را پیش تیرش گذر زمانی برآسایی از کارزار خداش در همه حال از بلا نگه دارد	۰/۵		
۵	در کدام گزینه نقش (را) متفاوت است؟ الف/ کمان به زه را به بازو فکند ب/ تهمتن برآشفت و باطوس گفت ج/ تو قلب سپه را به آیین بدار د/ پیاده مرا زان فرستاد طوس به بند کمر بر بزد تیر چند که رهام را جام باده است جفت من اکنون پیاده کنم کارزار که تا اسپ بستانم از اشکبوس	۰/۵		
۶	بیت زیر چند جمله دارد؟ دید پر روغن دکان و جامه چرب بر سرش زد گشت طوطی کل ز ضرب الف/ ۴ ب/ ۳ ج/ ۲ د/ ۵	۰/۲۵		
۷	هسته ها و نوع وابسته را در جمله زیر مشخص کنید. ناتانائیل آنگاه که کتابم را خواندی، می خواهم که این کتاب، شوق پرواز را در تو برانگیزد.	۱/۵		
۸	جاهای خالی را کامل کنید. الف/ برپایه تناسب کتاب (.....) و (.....) ب/ برپایه ترادف بزرگی (.....) و (.....)	۱		
۹	در عبارت زیر کلمه حذف شده و نوع حذف را مشخص کنید. اعمال ما وابسته به ماست. همچنان که روشنایی فسفر به فسفر. راست است که مارا می سوزاند.	۰/۵		

۰/۵	۱۰	نوع حرف پیوند را در جملات مرکب زیر مشخص کنید. الف/ معلوم شد مادر بزرگش مربا پخته و در راه بازگشت از قم آن را به همراه آورده است. ب/ تا میرزا عباس خواست جواب مدیر را بدهد، خسرو این شعر را خواند.
۰/۵	۱۱	در هر یک از موارد زیر آرایه‌ی ادبی خواسته شده را مشخص کنید؟ الف (که هم رزم جستی هم افسون و رنگ نیامد ز کار تو بر دوده ننگ (جناس و نوع آن) ب (تهمتن به بند کمر برد چنگ گزین کرده یک چوبه تیر خدنگ (مجاز و معنای آن)
۰/۵	۱۲	مفاهیم کنایه مصراع‌های زیر را بنویسید . الف (رخ نامور ، سوی توران کنید . ب (ریش بر می کند و می گفت ای دریغ
۱	۱۳	در هر یک از جملات زیر استعاره را مشخص کنید و در مورد آن مختصر توضیح دهید . الف (خورشید شکفت (ب) سپهد ، عنان اژدها را سپرد
۰/۵	۱۴	بیت زیر را از شیوه‌ی بلاغی برگردانید و به شیوه عادی بنویسید؟ همت بلند دار که نزد خدا و خلق باشد به قدر همت تو اعتبار تو
۰/۵	۱۵	در بیت‌های زیر کلمات مشخص شده نماد چه هستند؟ الف (حسرت نبرم به خواب آن مرداب کارام درون دشت شب خفته است ب) به خون گر کشی خاک من دشمن من بجوشد گل اندر گن از گلشن من
۰/۵	۱۶	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید . الف (موثر ترین شیوه‌ای که مولوی در مثنوی معنوی از آن بهره می گیرد است . ب) یکی از شیوه‌های طنز نویسی یا تقلید از آثار ادبی است .
۰/۵	۱۷	در کدام گزینه شاعر از آرایه ادبی (حسن تعلیل) استفاده کرده است؟ کوتاه توضیح دهید . ۱) تو تنها تر از شجاعت در گوشه‌ی روشن وجدان تاریخ ایستاده‌ای / به پاسداری از حقیقت ۲) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵	۱۸	اشعار و عبارات‌های زیر را به نثر روان فارسی بنویسید. الف) در بن این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری؟ ب) که هم رزم جستی و هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ پ) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان / نگاه دار سر رشته تا نگه دارد ت) کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح ث) ما به گوشه‌ای باز شدیم و به تعجب در کار دنیا می نگریستیم و مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست. ج) دی که از دبستان به سرای می شدم، در کنج خلوتی از برزن دو خروس را دیدم که بال و پر افراشته ، در هم آمیخته و گرد بر انگیخته اند. چ) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشتن شیر و شیر
۰/۷۵	۱۹	مفهوم مربوط به هر بیت را در مقابل آن بنویسید. (یک مورد اضافی است) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد / هم رونق زمان شما نیز بگذرد ناتانائیل هر آفریده‌ای نشان خداوند است اما هیچ آفریده‌ای نشان دهنده‌ او نیست

گذرا بودن زندگی - یگانه پرستی - اندوختن توشه آخرت - لا تدرکه الابصار و هو یدرک الابصار

۰/۵	مفهوم عبارت « برای من خواندن این که شن های ساحل ها نرم است کافی نیست میخواهم پاهای برهنه ام این نرمی را حس کند» در کدام گزینه آمده ؟ الف (دانش نظری) ب (تاکید بر علم عملی)	۲۰
۱	با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید. صدهزاران این چنین اشباه بین / بینشان هفتاد ساله راه بین چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست الف (منظور از اشباه چیست ؟ ب) شاعر در بیت دوم بر چه موضوعی تاکید می کند ؟	۲۱
۰/۲۵	در بیت «صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد» صبا نماد است .	۲۲
۰/۵	در بیت زیر مقصود از چوپان گرگ طبع کیست ؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد .	۲۳
۱	در سروده « ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر میخیزند». الف (کدام سرزمین مورد نظر است ؟ ب) مقصود شاعر از مصراع سوم چیست ؟	۲۴
۰/۵	کدام مفهوم از عبارت زیر استنباط نمی شود ؟ «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت، آدمی افتاده و سن و سالش به چهل نمی رسید. رنگ رانگارین می ریخت .» الف (پشتکار معلم ب) تواضع معلم ج) هنرمندی معلم د) بی ریایی معلم	۲۵

ظفرمند باشید

